O PRAWIE PROSTYM JĘZYKIEM

Najchętniej czytane teksty
2023

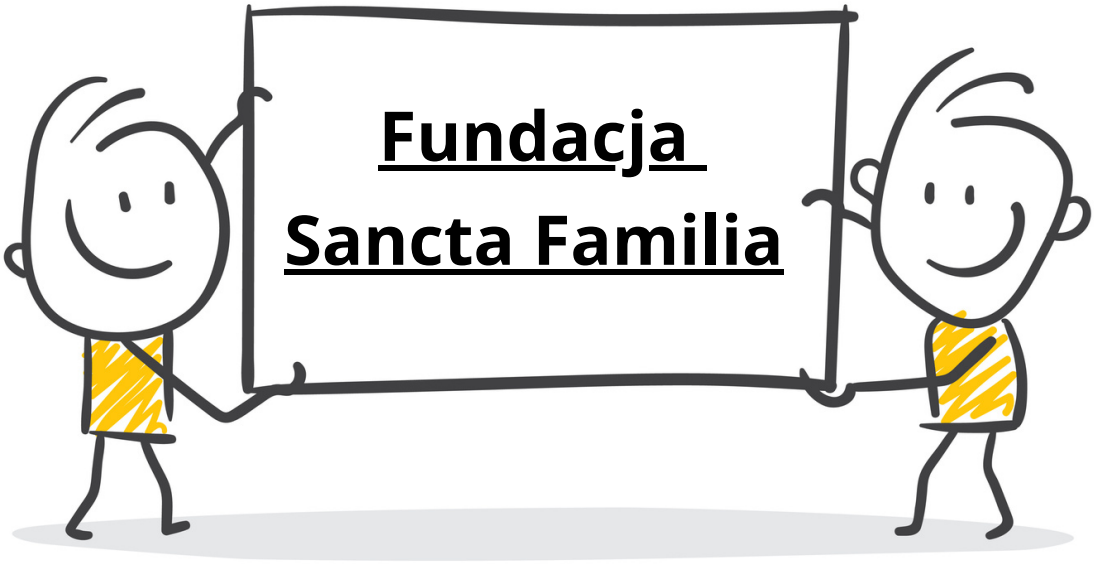

Fundacja Sancta Familia działa we Wrocławiu na Wielkiej Wyspie. Prowadzi Kuchnię Charytatywną, Poradnię Rodzinną oraz Punkty Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Poradnictwa Obywatelskiego. Zajmuje się dziećmi, młodzieżą i seniorami. Jest organizacją pożytku publicznego. Można wesprzeć ją zarówno darowizną odliczaną od podatku, jak i przekazać na jej działalność 1,5% z rozliczenia PIT.

Fundacja Sancta Familia we Wrocławiu
ul. Monte Cassino 64
51-681 Wrocław
KRS: 0000249623
NIP: 898 207 98 80

Nr rachunku bankowego:
15 1600 1462 1871 4336 4000 0001

1. Działalność nierejestrowana
2. Nowe obowiązki związane z informowaniem o obniżkach cen
3. Zmiany w prawach konsumenta
4. Czy można zatrzymać znalezionego psa?
5. Zgoda Sądu na odrzucenie spadku w imieniu małoletniego - nowe przepisy z listopada 2023 roku
6. Legalność podsłuchów
7. Logowanie na cudze konto
8. Budowa domów bez pozwolenia

Działalność nierejestrowana

W 2018 roku uchwalono w Polsce tzw. Konstytucję Biznesu. Jest to pakiet aktów prawnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Jednym z jego elementów jest ustawa Prawo przedsiębiorców. Ten akt prawny umożliwia prowadzenie działalności nierejestrowanej w CEIDG.
Aktualnie z tej możliwości korzysta wielu małych przedsiębiorców. Tego rodzaju działalność osoba fizyczna może prowadzić bez opłacania składek ZUS i załatwiania wielu formalności, co ułatwia rozpoczęcie prowadzenia biznesu. Aby jednak skorzystać z możliwości prowadzenia działalności nierejestrowanej, trzeba spełnić kilka warunków:

- trzeba być osobą fizyczną;
- miesięczne przychody w ramach nierejestrowanej działalności gospodarczej nie mogą przekroczyć 50% minimalnego wynagrodzenia;
- w okresie ostatnich 60 miesięcy nie można wykonywać zarejestrowanej działalności gospodarczej;
- wykonywana działalność nie wymaga uzyskania pozwoleń ani koncesji (np. sprzedaż alkoholu, działalność detektywistyczna, ochrona osób i mienia).

Według przepisów działalność nierejestrowana nie musi być zgłaszana do urzędu skarbowego, GUS czy wspomnianego wcześniej CEIDG, co znacząco ogranicza ilość formalności.

Obowiązki przy nierejestrowanej działalności gospodarczej

Osoba wykonująca działalność nierejestrowaną ma obowiązek prowadzić uproszczony rejestr sprzedaży i wystawiać rachunki na żądanie klienta. Istnieje też obowiązek zapłaty podatku dochodowego w rocznym zeznaniu PIT-36.

Przy niektórych rodzajach działalności istnieje także obowiązek rejestracji jako czynny podatnik VAT. Ma to miejsce w przypadku świadczenia usług prawniczych, doradczych, jubilerskich czy też związanych ze ściąganiem długów.

Gdy przedsiębiorca przekroczy limit przychodów 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, ma obowiązek w ciągu 7 dni zarejestrować działalność gospodarczą.

Adw. dr. n.pr. Jarosław Janas, Barbara Wątek

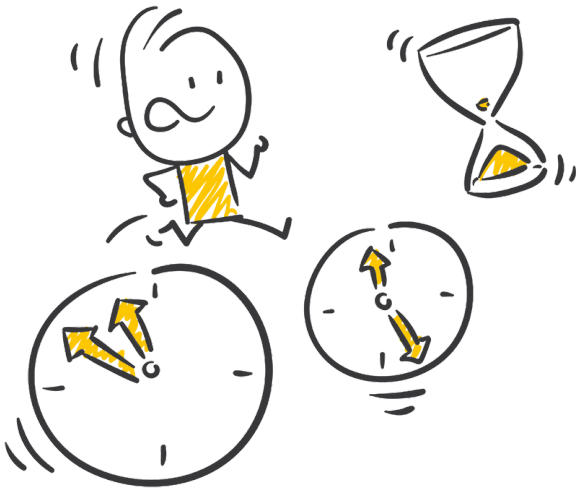

Nowe obowiązki związane z informowaniem o obniżkach cen

Dnia 1 stycznia 2023 r. w polskim prawie zaczęły obowiązywać przepisy tzw. Dyrektywy Omnibus, które wzmacniają ochronę konsumentów. Nakładają także szereg nowych obowiązków na sprzedawców. Jedną z najważniejszych zmian jest nowelizacja ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz wprowadzony przez nią nowy obowiązek informacyjny.

Nowe obowiązki

Zgodnie z nowymi przepisami, od dnia 1 stycznia 2023 r. sprzedawcy w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi muszą obok informacji o obniżonej cenie pokazać również informację o najniższej cenie tego towaru lub usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Jeżeli dany towar lub dana usługa są oferowane do sprzedaży w okresie krótszym niż 30 dni, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie od dnia rozpoczęcia oferowania tego towaru lub usługi do sprzedaży do dnia wprowadzenia obniżki.

Wprowadzone zmiany mają na celu ochronę konsumentów oraz walkę z nieuczciwymi praktykami sprzedawców. W ostatnich latach powszechne było bowiem sztuczne zawyżanie cen produktów lub usług na krótki okres czasu. Nastepnie obniżano ceny do punktu wyjściowego i promowano ten zabieg jako „wielką promocję" czy „fantastyczną okazję". Jeśli ktoś nie śledził codziennie cen danych produktów, to zapewne dawał się zmanipulować sprzedawcom.

Taka sytuacja spotkała prawdopodobnie każdego z nas. Zjawisko to było najbardziej widoczne podczas tzw. Black Week, gdzie sprzedawcy w teorii prześcigają się w różnego rodzaju promocjach i obniżkach cen. W praktyce Black Week jest oczywiście korzystny głównie dla sprzedawców, a nie dla konsumentów.

Wprowadzone przepisy to nie lada wyzwanie dla sprzedawców. Nowe obowiązki informacyjne wymagają od nich wdrożenia odpowiednich mechanizmów oraz strategii cenowych. Wielu przedsiębiorców potrafiło zmieniać ceny swoich produktów nawet kilka razy dziennie, dostosowując je do rynkowych realiów i działań konkurencji. Nowelizacja wymusi na nich planowanie cen na dłuższy okres czasu.

Sposób informowania o obniżonej cenie

Obniżka ceny może zostać ogłoszona np. w następujący sposób:

- w ujęciu procentowym (%), np. „20% taniej”, lub w postaci konkretnej kwoty, np. „10 EUR taniej”,
- poprzez podanie nowej (niższej) ceny wraz z podaniem poprzednio stosowanej (wyższej) ceny. Poprzednia cena może zostać przedstawiona w formie przekreślonej, np. „teraz 50 EUR, było 100 EUR” lub „50 EUR/100 EUR”,
- za pomocą jakiejkolwiek innej techniki promocyjnej, np. „dzisiaj taniej o kwotę VAT”, która informuje konsumenta, że obniżka ceny jest równa wartości podatku VAT (co nie oznacza, że podatek VAT nie jest pobierany),
- poprzez przedstawianie aktualnej ceny jako ceny „wyjściowej” lub podobnej i podanie wyższej ceny jako nadchodzącej ceny normalnej.

Kary finansowe

Często zdarza się, że przepisy, choć mają chronić obywateli, są w rzeczywistości martwe, gdyż nie ma wdrożonych odpowiednich mechanizmów zapewniających ich realizację. Tak jednak nie jest w przypadku nowelizacji ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.

Jeżeli bowiem przedsiębiorca nie wykonuje wspomnianych obowiązków, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jeżeli zaś przedsiębiorca nie wykonał tych obowiązków co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł.

Sprzedawcy mają zatem czego się obawiać, a w praktyce już teraz możemy zaobserwować, że nowe obowiązki są realizowane. Wiele sklepów internetowych przy promocyjnych cenach pokazuje najniższą cenę produktu, która obowiązywała w ciągu ostatnich 30 dni przed obniżką. Niekiedy zdarza się, że cena ta jest niższa od aktualnej promocyjnej ceny produktu.

Paweł Pulka - radca prawny

Zmiany w prawach konsumenta

1 stycznia 2023 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy — Kodeks cywilny oraz ustawy — Prawo prywatne międzynarodowe. Przepisy te wdrażają do polskiego porządku prawnego przepisy tzw. Dyrektywy Omnibus i mają one poprawić sytuację konsumentów przy zawieraniu umów z przedsiębiorcami o dostarczanie treści cyfrowych lub usług cyfrowych, a także umów sprzedaży zawartych między sprzedawcą a konsumentem.

Nowe przepisy.

Głównymi zmianami w prawach konsumenta jest wyłączenie stosowania przepisów Kodeksu cywilnego o rękojmi do umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami i konsumentami i przeniesienie tych przepisów do ustawy o Prawach Konsumenta. W tej ustawie pojawił się cały nowy rozdział pt. Rękojmia i gwarancja konsumencka i teraz to na podstawie tych przepisów możemy reklamować towary zakupione w sklepach stacjonarnych lub w internecie.

Zgodność towaru z umową.

Nowością jest także to, że z przepisów znika pojęcie wady towaru, które zostało zastąpione pojęciem niezgodności towaru z umową. Towar jest zgodny z umową wtedy, gdy w szczególności zgodny z umową pozostaje jego opis, rodzaj, ilość, jakość, kompletność i funkcjonalność.

Ponadto towar musi być także przydatny do szczególnego celu, do którego jest potrzebny konsumentowi. O celu tym nabywca może poinformować najpóźniej w chwili zawarcia umowy, a jeśli sprzedawca nie zgłosi zastrzeżeń, to uznaje się, że zaakceptował ten szczególny cel.

Z kolei sprzedawca nie będzie odpowiadał za niezgodność towaru z umową, jeśli wyraźnie poinformuje konsumenta, że dana cecha towaru odbiega od wymogów, a konsument ten fakt zaakceptuje.

Prawa konsumenta z tytułu niezgodności towaru z umową.

Nowe przepisy wprowadziły „hierarchię" środków ochrony konsumenta — w pierwszej kolejności będzie on miał prawo domagać się przywrócenia zgodności towaru z umową przez jego naprawę lub wymianę, a dopiero w dalszej kolejności, o ile naprawa czy też wymiana okażą się m.in. nieopłacalne bądź niemożliwe, konsument będzie mógł skorzystać z kolejnych uprawnień, tzn. żądać obniżenia ceny lub odstąpić od umowy.

Ponadto nowe przepisy wprowadzają zasadę domniemania istotności wady reklamowanego towaru. Zarówno dotychczasowe przepisy, jak i te nowe mówią, że sprzedawca nie ma obowiązku odstąpienia od umowy, jeśli wada towaru jest nieistotna. Różnica polega na tym, że w poprzednim stanie prawnym to konsumenci musieli wykazać, że wada jest istotna, a od stycznia to sprzedawca będzie musiał udowodnić, że wada jest nieistotna.

Wydłużenie ochrony.

Ochrona konsumentów została dodatkowo wzmocniona poprzez wydłużenie pewnych bardzo istotnych dla kupujących okresów. Przedsiębiorca nadal ponosi odpowiedzialność za brak zgodności towaru z umową istniejący w chwili jego dostarczenia i ujawniony w ciągu dwóch lat od chwili jego dostarczenia. Jednakże od 1 stycznia 2023 r. konsumenci będą mieli aż 6 lat na dochodzenie opisanych wyżej roszczeń z tytułu rękojmi (wcześniej był to jedynie rok czasu od dnia stwierdzenia wady).

Wydłużony z roku do dwóch lat od chwili dostarczenia towaru został także okres domniemania, że brak zgodności towaru z umową istniał w chwili jego dostarczenia.

Wzmacnia to pozycję konsumenta w sporze ze sprzedawcą, gdyż to sprzedawca będzie musiał obalić to domniemanie, tj. wykazać, że towar stał się niezgodny z umową już po jego dostarczeniu konsumentowi, np. wskutek jego wadliwego użytkowania.

Ponadto skrócony został okres, w którym sprzedawca musi udzielić odpowiedzi na złożoną reklamację. Wcześniej było to 30 dni, podczas gdy aktualnie jest to jedynie 14 dni. Jeśli sprzedawca w tym okresie nie złoży odpowiedzi na reklamację, to traktuje się brak odpowiedzi za uznanie reklamacji za uzasadnioną.

Nowe przepisy są bardzo korzystne dla konsumentów i dodatkowo wzmacniają ich ochronę w relacjach z przedsiębiorcami.

Paweł Pulka - radca prawny

Czy można zatrzymać znalezionego psa?

Sylwestrowe wystrzały sztucznych ogni już za nami, a przed nami wakacje i urlopowe wyjazdy. Każda z tych i wielu innych okazji powoduje, że właściciele porzucają swoich pupili lub ci gubią orientacje w terenie i nie mogą wrócić do domu.

Sytuacja będąca przyczyną rozdzielenia właściciela z pupilem ma duże znaczenie dla sytuacji prawnej znalazcy. Do zdefiniowania powstałych problemów prawnych zastosowanie będą miały przepisy kodeksu cywilnego.

Powiedzmy, że znalazłaś/znalazłeś psa. Żeby odpowiedzieć sobie na pytanie czy możesz zostać jego właścicielem lub czy właściciel psa może prosić o jego zwrot, najpierw trzeba dowiedzieć się jaki jest stan sytuacji wyjściowej.

Sytuacja wyjściowa rozdzielona może być na dwie różne kategorie: celowe porzucenie lub przypadkowe zagubienie.

Porzucenie

Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego do porzucenia dochodzi w sytuacji, gdy właściciel pozbędzie się zwierzęcia (lub rzeczy) z zamiarem wyzbycia się własności. Takim przypadkiem może być (chociaż nie musi) znalezienie kotów w worku lub psa przywiązanego do drzewa.
Gdy znajdziemy takie zwierzę i spełnione zostaną wskazane warunki, wówczas z momentem wzięcia go pod opiekę stajemy się jego właścicielem.

Zagubienie

Ciężko z góry domniemywać, że błąkający się po ulicy zwierzak został porzucony. Jeśli nie mamy pewności najbezpieczniej przypuszczać, że zwierzę zgubiło drogę do domu. Sytuacja ta jest jednak bardziej skomplikowana niż porzucenie. Gdy znajdziemy takie zwierzę możemy przykładowo:

1. zawiadomić odpowiedniego Starostę (mailowo, telefonicznie, osobiście lub pisemnie);
2. skontaktować się ze strażą miejską;
3. zadzwonić pod numer alarmowy;
4. udać się do weterynarza w celu sprawdzenia czy zwierzę posiada chip lub numer identyfikacyjny.

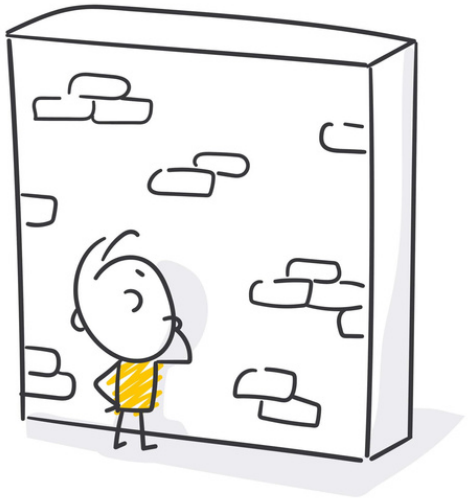

Po zawiadomieniu starosty ma on obowiązek podjąć działania mające na celu znalezienie właściciela. Jeśli jego starania nie przyniosą rezultatu, wywiesza on na okres jednego roku ogłoszenie o odnalezieniu zwierzęcia. Jeżeli przez dwa lata od momentu znalezienia pupila nie odnajdzie się właściciel starosta powiadamia znalazcę, który może odebrać zwierzę i stać się jego nowym opiekunem. Przez ten czas zwierzę pozostaje pod opieką schroniska lub domu tymczasowego. Jeżeli nikt nie zdecyduje się na odebranie zguby staje się ona własnością starostwa.

Adw. dr. n.pr. Jarosław Janas, Barbara Wątek

Zgoda Sądu na odrzucenie spadku w imieniu małoletniego - nowe przepisy z listopada 2023 roku

Obecnie rodzice nie mogą bez zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu ani wyrażać zgody na dokonanie takich czynności przez dziecko. Oznacza to, że rodzice nie mogą bez zgody sądu rodzinnego odrzucić spadku w imieniu małoletnich dzieci.

Nowelizacja kodeksu rodzinnego, która wejdzie w życie już 15 listopada 2023 roku zmieni te zasady, w ten sposób, że w art. 101 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zostanie dodany § 4, który brzmieć będzie następująco:

Jeżeli dziecko jest powołane do dziedziczenia wskutek uprzedniego odrzucenia spadku przez rodzica, to czynność polegająca na odrzuceniu spadku w imieniu dziecka przez rodzica, któremu w tym zakresie przysługuje władza rodzicielska, gdy jest dokonywana za zgodą drugiego z rodziców, któremu również w tym zakresie przysługuje władza rodzicielska, albo gdy jest dokonywana wspólnie, nie wymaga zezwolenia sądu opiekuńczego, albo w przypadkach wskazanych w art. 640 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, sądu spadku – jeżeli spadek odrzucają inni zstępni rodziców tego dziecka. W braku porozumienia rodziców stosuje się przepis § 3.

Co to oznacza w praktyce?

Nowe przepisy mogą zostać zastosowane gdy:

1. Dziecko zostało powołane do dziedziczenia po uprzednim odrzuceniu spadku przez jednego z rodzica,
2. Rodzicom, którzy chcą odrzucić spadek w imieniu małoletniego dziecka przysługuje władza rodzicielska,
3. Rodzice, którym przysługuje władza rodzicielska są zgodni co do odrzucenia spadku w imieniu małoletniego dziecka,
4. Spadek odrzucają również inni zstępni rodziców dziecka, np. rodzeństwo.

Ponadto, czynności dokonać może w imieniu dziecka:

1. rodzic, któremu przysługuje w tym zakresie władza rodzicielska, ale za zgodną drugiego rodzica,

albo

2. rodzice wspólnie.

Gdzie dokonać czynności?

W przypadku spełniania ww. wymogów, rodzic/rodzice mogą dokonać czynności polegającej na odrzuceniu spadku w imieniu małoletniego dziecka lub dzieci przed notariuszem.

Przepisy przejściowe:

Wyjaśnić należy, że jeżeli spadek został otwarty przed dniem 15 listopada 2023 roku, gdzie termin na złożenie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku nie upłynął przed dniem wejście przepisów, zastosowanie będą mieć nowe przepisy.

Przypomnieć należy, że termin do ewentualnego odrzucenia spadku wynosi sześć miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania.

Katarzyna Bakalarczyk-Kielak - adwokat

Legalność podsłuchów

W przestrzeni publicznej coraz częściej i coraz więcej mówi się o wykorzystywaniu rozmaitych technologii w celu podsłuchiwania prominentnych ludzi polityki, celebrytów czy zwykłych obywateli. Czy podsłuchiwanie oraz nagrywanie rozmów jest legalne oraz czy zebrane materiały mogą być wykorzystywane w postępowaniu karnym, cywilnym albo w innych celach?

Najważniejszą kwestią jest to, czy nagrania zostały sporządzone z podrzuconego podsłuchu i dotyczą rozmowy, w której nie uczestniczyliśmy, czy też nagraliśmy rozmowę, w której braliśmy udział.

Nagrywanie rozmów, w których nie uczestniczymy

Jeżeli rejestrujemy rozmowę, w której nie uczestniczymy, takie działanie zawsze będzie nielegalne i będzie nas narażać na odpowiedzialność karną. Nie ma przy ty znaczenia, czy podsłuch został założony przez nas samodzielnie, czy przez detektywa w ramach zleconych mu czynności. Zgodnie z art. 267 Kodeksu karnego:

1. Kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do informacji dla niego nieprzeznaczonej, otwierając zamknięte pismo, podłączając się do sieci telekomunikacyjnej lub przełamując albo omijając elektroniczne, magnetyczne, informatyczne lub inne szczególne jej zabezpieczenie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. Tej samej karze podlega, kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do całości lub części systemu informatycznego.
3. Tej samej karze podlega, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem lub oprogramowaniem.
4. Także tej samej karze podlega, kto informację uzyskaną w sposób określony w § 1–3 ujawnia innej osobie. § 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 1–4 następuje na wniosek pokrzywdzonego”.

Nagrywanie rozmów, w których uczestniczymy

Jeżeli prowadzimy z kimś rozmowę, mamy prawo wszystko dokumentować za pomocą chociażby dyktafonu. Nie grozi nam za to odpowiedzialność karna. Jeżeli wykorzystamy nasze nagranie może nam jednak grozić pozew cywilny ze strony osoby, która została nagrana. Zgodnie z art. 47 Konstytucji „każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym”.

Potwierdza to także Kodeks cywilny w przepisie art. 23, który stanowi, że dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach”.

Konsekwencje wykorzystania zarejestrowanej rozmowy, w której uczestniczyliśmy nie są jednak tak oczywiste, jak w wypadku nagrywania rozmów, w których nie braliśmy udziału. Każda sprawa wykorzystania nagranej w ten sposób rozmowy, będzie analizowana przez sąd, o ile druga strona nas pozwie.

Jeżeli nagrywając rozmowę, chcieliśmy zabezpieczyć swoje interesy albo poszukiwać dowodów, których w inny sposób nie można było uzyskać, jest duża szansa, że sąd tego typu pozew oddali. Aby zapewnić sobie bezpieczeństwo, jeżeli jest taka możliwość, warto podczas spotkania poinformować, że zamierza się je nagrywać, oraz zapytać o zgodę. Gdy ją uzyskamy, będziemy mieli czystą sytuację.

Podsumowując – jeżeli korzystamy z podsłuchu, za jego założenie grozi nam odpowiedzialność karna, możliwe jest także dodatkowo wytoczenie procesu cywilnego przez osobę, którą podsłuchiwaliśmy. Jeżeli uczestniczymy w danej rozmowie i ją nagrywamy, nie będzie nam grozić odpowiedzialność karna, możemy obawiać się jedynie wytoczenia pozwu na drodze postępowania cywilnego za naruszenie dóbr osobistych.

Kto może podsłuchiwać legalnie?

Istnieją dwie przewidziane prawem sytuacje, kiedy podsłuch jest legalny.

Pierwsza dotyczy podsłuchu procesowego po wszczęciu postępowania karnego. Wnioskuje o niego prokurator, a sąd decyduje, czy się na podsłuch zgadza. Jest on stosowany przy najcięższych przestępstwach, takich jak zabójstwo, uprowadzenie, wymuszenie okupu, zamach na państwo, fałszowanie lub obrót fałszywymi pieniędzmi, produkcja i handel narkotykami. Taki podsłuch może być założony w celu zebrania dowodów, ale także w celach prewencyjnych – aby zapobiec danemu przestępstwu.

Druga sytuacja dotyczy podsłuchu w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych i należy do katalogu niejawnych działań, może być stosowany przez Policję, Straż Graniczną, ABW, AW, SKW, SWW, CBA i KAS na podstawie ustawy policyjnej i przepisów organizacyjnych każdej ze służb.

Wirginia Czaczkowska-Jabłońska - adwokat

Logowanie na cudze konto

Zdarza się, że udostępniamy swój login i hasło do konta osobie trzeciej. Często jest to ktoś, komu ufamy. Popularnym zabiegiem wśród młodzieży jest udzielanie partnerowi danych do logowania na nasze konto społecznościowe, jako wyraz zaufania w budowaniu relacji. Robimy to też, gdy potrzebujemy, żeby ktoś sprawdził nam maila lub miał dostęp do jakiegoś konta.

Ocena tego rodzaju zachowania należy do osób pozostających w relacji. Problem natury prawnej pojawia się, gdy relacja się kończy lub udzielona zgoda była jednorazowa. Jeśli zapomnimy zmienić dane, ktoś pozostaje z możliwością zalogowania się na naszego Facebooka, Instagrama lub maila.

Pokusa bywa szczególnie silna przy gwałtownie zakończonych związkach i chęci zdobycia informacji o życiu byłego partnera.

Nie jest jasne, czy wchodzenie na czyjeś konto bez wyraźnej zgody może wpędzić osobę wchodzącą w poważne kłopoty. Kodeks karny określa zestaw podobnych zachowań w art. 267 jako czyny zabronione polegające na bezprawnym uzyskaniu informacji.

Bezprawne posługiwanie się hasłami i kodami budzi jednak wątpliwości czy wchodzi w zakres tych czynów zabronionych. Jeśli dane zdobywamy bez zgody właściciela, to przedstawiciele prawa sugerują, iż w rzeczywistości jest to przestępstwo. Nie będzie jednak czynem zabronionym z art. 267 kk użycie hasła, które nie było zabezpieczone (np. zostały zapisane w zeszycie z hasłami i położone obok komputera).

Sąd Apelacyjny w Szczecinie w 2008 roku jasno zaznaczył też, że nie możemy mówić o przestępstwie, gdy dane do logowania zostały udostępnione osobie trzeciej, nawet w innym celu.

Zachowanie, które jest czynem zabronionym i wchodzi w zakres art. 267 kk jest zagrożone karą ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat dwóch. W tym miejscu osoby, które nie znają różnicy między ograniczeniem, a pozbawieniem wolności zachęcamy do lektury artykułu: Kara ograniczenia wolności, kara pozbawienia wolności i warunkowe zawieszenie wykonywania kary.

Ściganie tego przestępstwa odbywa się na wniosek osoby pokrzywdzonej, co oznacza, że osoba, na której konto weszliśmy, sama musi złożyć wniosek o możliwości popełnienia przestępstwa. Prokuratura nie będzie podejmować działań z własnej inicjatywy.

Ważne jest, by pamiętać, że sprawdzenie adresu IP, z którego logowano się na nasze konto, nie stanowi większego problemu i każdy informatyk do takiej informacji będzie w stanie dotrzeć. Dodatkowy problem pojawia się, gdy postanowimy wykorzystać pozyskaną w ten sposób informację. W zależności od sposobu jej wykorzystania lub rozpowszechnienia można spodziewać się odpowiedzialności na gruncie zarówno prawa karnego, jak i prawa cywilnego.

Adw. dr. n.pr. Jarosław Janas, Barbara Pauli

Budowa domów bez pozwolenia

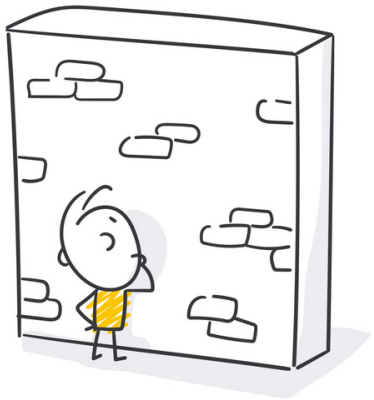

Uproszczona budowa domów w 2023 r.

Sejm uchwalił 17 sierpnia 2023 r. nowelizację przepisów, która ułatwia budowę wolnostojących domów jednorodzinnych. Według nowych zasad, pozwolenie na budowę nie będzie wymagane bez względu na metraż obiektu. Oczekuje się, że zmienione przepisy zaczną obowiązywać jeszcze w tym roku, choć dokładna data nie została jeszcze ustalona. Wcześniej muszą one zyskać akceptację Senatu oraz Prezydenta RP. Warto dodać, że od 2022 r. można było budować domy bez pozwolenia, ale tylko do 70 m^2.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii przedstawiło szczegółowe wytyczne dotyczące nowych regulacji:

- budynki mogą mieć dowolną powierzchnię zabudowy;
- mogą posiadać do dwóch kondygnacji;
- budynki muszą być wolnostojące;
- obszar oddziaływania powinien być w całości zawarty na działce lub działkach, na których zostaną zbudowane;
- budynki powinny być stawiane wyłącznie w celach osobistych, a nie w celach komercyjnych;

Doprecyzowując, ministerstwo zaznacza, że ten ostatni punkt nie zakazuje sprzedawania czy wynajmowania nieruchomości po jej ukończeniu. Kluczowe jest, aby z ulg budowlanych nie korzystali deweloperzy planujący sprzedaż całych osiedli. Inwestor indywidualny, po zakończeniu prac, może decydować o przyszłości swojego domu według własnego uznania.

Darmowe projekty i nowe przepi
domów w 2023

W 2023 roku budowanie własn
znacznie prostsze, nie tylko
przepisach, ale także dzięki inicjatywie Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego. Urząd ten oferuje bezpłatne projekty domów do pobrania. Aktualnie w bazie dostępne są projekty o powierzchni do 70 m², lecz do końca roku zaplanowano dodanie większych projektów.

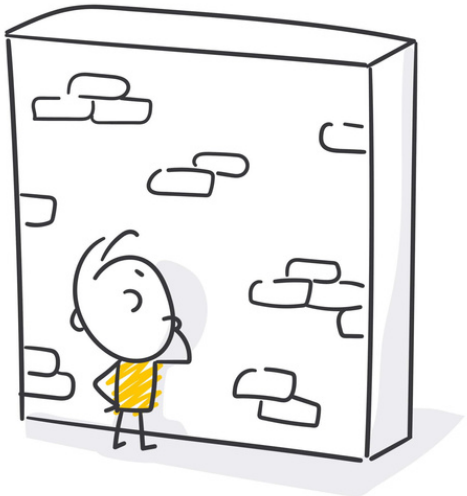

Jakie nowe zasady obowiązują w budowie domów w 2023 roku?

Budując dom, inwestor musi zgłosić zamiar budowy, opierając się na odpowiednim projekcie. Wymagana jest obecność kierownika budowy oraz prowadzenie dziennika budowy. Jeśli teren nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, konieczne jest zdobycie decyzji o warunkach zabudowy, która jest wydawana w ciągu 21 dni.

Po otrzymaniu tej decyzji, inwestor składa elektroniczne zgłoszenie do właściwego organu administracji, informując o planowanej dacie rozpoczęcia prac. Jeśli zgłoszenie jest kompletnie i prawidłowo wypełnione, urząd nie może sprzeciwić się budowie. Co ważne, po dokonaniu zgłoszenia nie trzeba oczekiwać na dodatkową zgodę – można natychmiast przystąpić do budowy.

Paweł Pulka - radca prawny

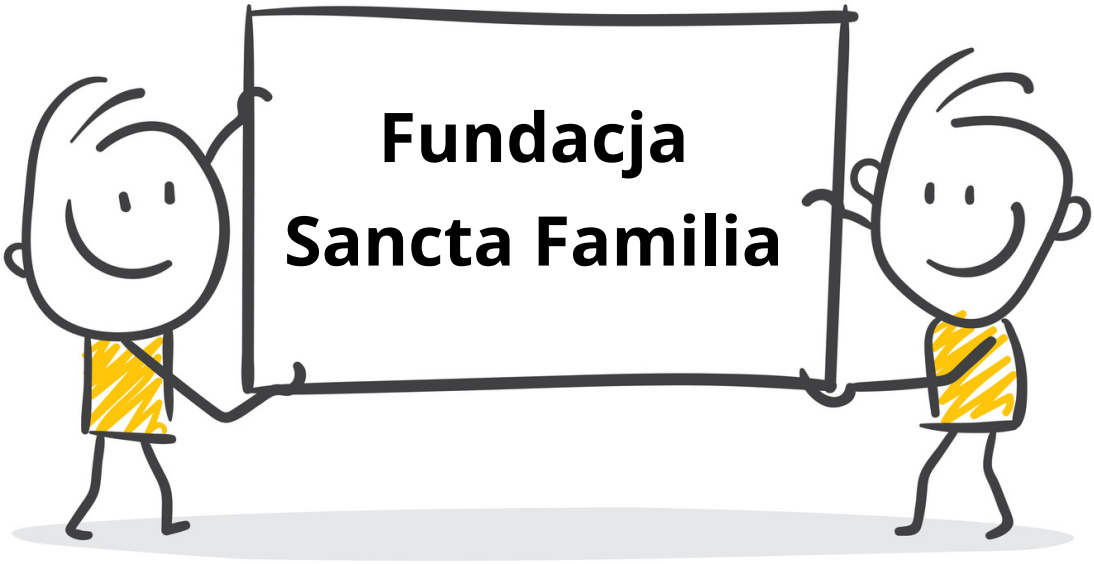

Fundacja Sancta Familia działa we Wrocławiu na Wielkiej Wyspie. Prowadzi Kuchnię Charytatywną, Poradnię Rodzinną oraz Punkty Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Poradnictwa Obywatelskiego. Zajmuje się dziećmi, młodzieżą i seniorami. Jest organizacją pożytku publicznego. Można wesprzeć ją zarówno darowizną odliczaną od podatku, jak i przekazać na jej działalność 1,5% z rozliczenia PIT.

Fundacja Sancta Familia we Wrocławiu
ul. Monte Cassino 64
51-681 Wrocław
KRS: 0000249623
NIP: 898 207 98 80

Nr rachunku bankowego:
15 1600 1462 1871 4336 4000 0001